
Funded
by the European Union
and the Council of Europe

Implemented
by the Council of Europe

Projekat za borbu protiv privrednog kriminala na Kosovu* (PECK)

UPITNIK

**o usklađenosti sa međunarodnim standardima u
oblasti borbe protiv pranja novca i protiv
finansiranja terorizma**

CIKLUS 1

ECU/PECK-4/2012

---

* Ovaj naziv, bez prejudiciranja statusa Kosova, u skladu je sa Rezolucijom SBUN 1244 i mišljenjem MSP-a o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.

1.	Uopšteno.....	4
1.1	Opšte informacije o Kosovu.....	4
1.2	Opšte stanje u pogledu pranja novca i finansiranja terorizma	4
1.3	Pregled finansijskog sektora i određenih nefinansijskih preduzeća i (ONPZ)	5
1.4	Pregled trgovačkih zakona i mehanizama kojima se uređuju pravna lica i sporazumi	
	6	
1.5	Pregled strategije za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, i njene realizacije.....	6
2.	Pravni sistem i srodne institucionalne mere	7
2.1	Kriminalizacija pranja novca.....	7
2.2	Korporativna odgovornost.....	10
2.3	Kriminalizacija finansiranja terorizma	12
2.4	Zaplena, zamrzavanje i oduzimanje zarade stečene kriminalom.....	14
2.5	Zamrzavanje sredstava koja se koriste za finansiranje terorizma.....	16
2.6	Finansijsko-obaveštajna jedinica.....	19
2.7	Organi za sprovodenje zakona.....	22
2.8	Prekogranično objavljuvanje ili otkrivanje	24
3.	Preventivne mere – finansijske institucije	27
3.1	Rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma	27
3.2	Provera klijenta.....	27
3.3	Politički izložena lica (PIL).....	32
3.4	Zakoni o poverljivosti konzistentni sa preporukama.....	33
3.5	Vođenje evidencije	34
3.6	Prijavljanje sumnjivih transakcija u vezi sa pranjem novca i finansiranjem	
	terorizma.....	35
3.7	Zaštita i bez dojave.....	36
3.8	Šel banke	37
3.9	Tekući nadzor, praćenje i ulazak na tržište.....	38
3.10	Nadzorni organi	40
3.11	Sankcije	41
3.12	Usluge prenosa novca ili vrednosti.....	42
3.13	Savremene tehnike sigurne transakcije.....	43
4.	Pravna lica – pristup informacijama o vlasniku koristi i kontroli.....	44
5.	Neprofitne organizacije	45
6.	Međunarodna saradnja	47
6.1	Saradnja i koordinacija	47
6.2	Uzajamna pravna pomoć	48
6.3	Uzajamna pravna pomoć kod zaplene i zamrzavanja imovine.....	50
6.4	Ostali oblici međunarodne saradnje	51
	Aneksi.....	55

NAPOMENA ZA ORGANE VLASTI:

- Potrebno je da organi daju obuhvatne i detaljne odgovore na svako dole navedeno pitanje, i da u celosti objasne mogući zakonodavni i institucionalni okvir, i/ili druge mere koje su preduzeli da bi zadovoljili kriterijum međunarodnih standarda.
- U korist odgovora na upitnik iz daljeg teksta, potrebno je da organi dostave primerke zakona i drugih dokumenata koje pomenu i/ili na koje se pozovu u odgovoru na pitanje.
- Potrebno je dostaviti traženu statistiku (ako postoji) u vidu tabele sa godišnjim pregledom za period od 3 godine.
- Prilikom davanja odgovora na pitanja u vezi sa resursima agencije, potrebno je dostaviti detaljne informacije o budžetu, kadru, strukturi, kao i obuhvatnu procenu dovoljnosti dodeljenih resursa.

I. Uopšteno

1.1 Opšte informacije o Kosovu

Iznesite opšte informacije o Kosovu i privredi. Ostale informacije koje bi mogle biti relevantne mogu biti u vidu opisa načela kao što su transparentnost i dobro upravljanje; odgovarajuća kultura usklađenosti u BPPN/PFT koju dele i jačaju organi vlasti, finansijske institucije, određena nefinansijska preduzeća i zanimanja; grupe iz oblasti industrijske trgovine i samoupravne organizacije (SO); odgovarajuće mere za sprečavanje i borbu protiv korupcije, uključuju, kada su informacije na raspolaganju, zakone i druge relevantne mere, učešće vaše teritorije u regionalnim i međunarodnim inicijativama za borbu protiv korupcije i uticaj tih mera na primenu BPPN/PFT na vašoj teritoriji; sudski sistem koji obezbeđuje propisno izvršenje sudskeh odluka; visoki etički i profesionalni kriterijumi za policajce, tužioce, sudije, itd. i mere i mehanizmi kojima se obezbeđuje poštovanje istih; sistem za obezbeđivanje etičkog i profesionalnog ponašanja kod stručnjaka, kao što su računovođe, revizori i pravnici. To može da obuhvati postojanje kodeksa ponašanja i dobre prakse, kao i metode kojima se obezbeđuje poštovanje, kao što su registracija, licenciranje i nadgledanje ili nadzor.

Ukratko iznesite informacije o nivou razvoja nadležnosti i drugih faktora koji utiču na razvoj i primenu okvira BPPN/PFT.

1.2 Opšte stanje u pogledu pranja novca i finansiranja terorizma

2.1.1 Iznesite informacije o postojećim rizicima i ranjivosti sa kojom se Kosovo suočava u BPPN/PFT i kako se to rešava. Pored toga, ovaj deo treba iskoristiti za iznošenje informacija o vrstama osnovnih prestupa koji stvaraju protivpravnu zaradu koja se pere (i da li je pranje novca kao prestup primarno zasnovano na domaćim ili stranim osnovnim prestupima), svake procene iznosa novca koji se pere, kao i metode, tehnike i trendove koji su zapaženi u vezi sa pranjem novca. Potrebno je dati informacije o svakoj terorističkoj aktivnosti koja postoji unutar Kosova, kao i o izvorima i metodama koje se koriste za finansiranje terorističke aktivnosti.

Potrebno je odgovoriti na sledeća pitanja:

(a) Kakva se krivična dela ili vrste krivičnih dela smatraju glavnim izvorima protivpravne zarade u vašoj oblasti nadležnosti? Opišite ukratko trenutno stanje i trendove takvih krivičnih dela, npr: koliko ozbiljan problem u smislu pranja novca oni predstavljaju; svaki redosled procene jačine koji možete dati u pogledu skale stečene zarade; da li pojava takvih krivičnih dela raste ili opada i da li zarada potiče od domaćih ili stranih osnovnih prestupa.

Navedite, ako je moguće, raspoložive statističke podatke o broju krivičnih postupaka i osuda za teška krivična dela, prema vrsti prestupa, za period od protekle 4 godine. To će pomoći procenjivačima da uopšteno sagledaju stanje o kriminalu kod vas. Za prestupe koji stvaraju ekonomski gubitak ili štetu navedite (ako je statistika na raspolaganju) ukupan ekonomski gubitak ili štetu nastalu od tih prestupa.

(b) Opišite postojeće stanje u vezi sa pranjem novca u oblasti vaše nadležnosti i koliko se ono

promenilo (ako jeste) u poslednje 4 godine? Koji je po vašem mišljenju najveći problem oko pranja novca? Da li očekujete neku promenu u smislu pretnje od pranja novca u doglednoj budućnosti? Prema vašem opisu, navedite sledeće vrste informacija:

Broj slučajeva pranja novca ili sumnji da postoji pranje novca;
Najuobičajeniji načini pranja novca;
Vrste finansijskih institucija, ONPZ ili druga preduzeća koja se koriste;
Vrste grupa umešanih u pranje novca;
Da li je obrazac pranja novca promenjen posle uvođenja mera za borbu protiv pranja novca.

(c) Opišite postojeće stanje u vezi sa finansiranjem terorizma na Kosovu i koliko se ono izmenilo (ako jeste) u poslednje 4 godine? Da li očekujete neku promenu u pogledu metoda ili tehnika koje će se koristiti u doglednoj budućnosti? Prema vašem opisu, navedite svaki slučaj stvarnog finansiranja terorizma ili sumnji koje su otkrivene; izvor sredstava (uključujući to da li je zakonit ili nezakonit), načine na koje se sredstva obezbeđuju za teroriste i kako se koriste, vrste institucija koje se koriste i umešane grupe). Recite da li su se tehničke i trendovi u finansiranju terorista promenili posle uvođenja mera za borbu protiv finansiranja terorizma.

1.3 Pregled finansijskog sektora i određenih nefinansijskih preduzeća i (ONPZ)

Dajte opis vrsti finansijskih institucija koje postoje na Kosovu i navedite finansijske delatnosti koju one obavljaju ili za koju su ovlašćene da obavljaju.[†] Bilo bi veoma korisno kada bi se spremila tabela koja sadrži vrste finansijskih institucija koje postoje na Kosovu, zajedno sa spiskom finansijskih delatnosti iz FATF definicije. U svrhu FATF preporuka, nije neophodno da preduzeće ili institucija dobije dozvolu da bude klasifikovana kao „finansijska institucija“. Umesto toga, ovaj deo bi trebalo da opiše svako fizičko ili pravno lice koje obavlja finansijsku delatnost i koje zadovoljava definiciju „finansijske institucije“. Ovaj deo bi trebalo da sadrži informacije o broju i veličini finansijskih institucija, kao i svaku skorašnju promenu u značaju, npr: konsolidacija u određenom sektoru.

[†] Pod FATF preporukama *finansijska institucija* označava svako lice ili subjekta koji obavlja delatnost u jednoj ili više sledećih delatnosti ili poslova, za ili u ime klijenta:

1. Prihvatanje depozita i drugih otplativih sredstava od javnosti;
2. Pozajmljivanje;
3. Finansijski lizing;
4. Prenos novca ili vrednosti;
5. Izdavanje i upravljanje platežnim sredstvima (npr: kreditne i debitne kartice, čekovi, putnički čekovi, nalog za uplatu i bankovne menice, elektronski novac);
6. Finansijske garancije i obaveze;
7. Trgovina:
  - (a) sredstvima platežnog tržišta (čekovi, menice, CD-ovi, derivati, itd.);
  - (b) strana berza;
  - (c) berza, kamatna stopa i indeksna sredstva;
  - (d) prenosive hartije od vrednosti;
  - (e) osnovna trgovina robom;
8. Učešće u založnim poslovima i obezbeđivanje finansijskih usluga u vezi sa takvim poslovima;
9. Upravljanje individualnim i kolektivnim portfeljom;
10. Čuvanje i upravljanje novcem ili slobodnim obveznicama u ime drugog lica;
11. Društvene ulaganje, upravljanje ili kontrola sredstava ili novca u ime drugog lica;
12. Osiguranje i vadenje životnog osiguranja i druga ulaganja u vezi sa osiguranjem;
13. Menjanje novca i valute.

1.4 Pregled trgovačkih zakona i mehanizama kojima se uređuju pravna lica i sporazumi

Opišite vrste pravnih lica i zakonskih dogovora koji se mogu postići ili sklopiti, ili koji mogu imati svojinu na Kosovu. To može obuhvatiti vrste pravnih lica i dogovora koji se ne mogu sklopiti na Kosovu ali koji se priznaju u svrhu poput otvaranja bankovnog računa ili držanja nepokretnosti, posedovanja deonica ili obavljanja finansijskih transakcija. Kosovo bi trebalo da obezbedi osnovne informacije o:

- (a) tome kako se takva pravna lica ili dogovori sklapaju ili osnivaju ili na drugi način priznaju, npr: koja su formalna dokumenta potrebna;
- (b) osnovnim karakteristikama takvih subjekata, npr: ko je sopstvenik (na primer deoničari koji mogu biti pravna ili fizička lica) i ko ima kontrolu (npr: direktori), da li je potrebno da postoji registrovana služba ili agent, itd;
- (c) tome da li su registrovani, koje vrste podataka moraju da dostave za registraciju (posebno, podaci o svojini i kontroli) i da li su to javni podaci; i
- (d) kakve vrste podataka u vezi sa svojom svojinom i kontrolom mora da održava sam subjekat, ko ima pristupa tim podacima i da li moraju da ostanu na Kosovu, gde je subjekat stvoren ili osnovan, ili poseduje imovinu.

Bilo bi veoma korisno da ovaj deo sadrži i opis svakog zakona, sistema i mehanizama koji postoje za identifikovanje fizičkih lica, što je moguće preko domaćeg sistema registracije identiteta, korišćenja ličnih karata ili drugih načina.

1.5 Pregled strategije za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, i njene realizacije

Dajte visokoprofilni pregled napora koje Kosovo ulaže u BPPN/PFT i posebno ciljeve politike. nije neophodno dati pregled celog sistema, pošto su zakonodavna i druge komponente detaljno opisane u daljem tekstu, a izvršni pregled MER-a će obezbediti taj pregled. Trebalo bi identifikovati organe, tela i institucije koje su odgovorne za BPPN/PFT na Kosovu, i ukratko opisati prošla dešavanja. Odgovori na dole navedena pitanja će pomoći da se obezbedi značajna osnova za popunjavanje ovog dela.

2. Pravni sistem i srodne institucionalne mere

2.1 Kriminalizacija pranja novca

Da li je pranje novca postalo krivično delo na osnovu Konvencije UN iz 1998. god. protiv nedozvoljene trgovine opojnim drogama i psihotropnim supstancama (Bečka konvencija) i Konvencije UN iz 2000. god. protiv transnacionalnog organizovanog kriminala (Konvencija iz Palerma), tj. fizičkih i materijalnih elemenata prestupa (vidi član 3(1)(b)&(c) Bečke konvencije i član 6(1) Konvencije iz Palerma)? (FATF R.1.1)

Da li je prestup pranje novca obuhvatio neku vrstu imovine, bez obzira na njenu vrednost, a koja neposredno ili posredno potiče od zarade stečene kriminalom? (FATF R.1.2)

Prilikom dokazivanja da je imovina stečena kriminalom, da li je neophodno da dato lice bude osuđeno za osnovni prestup? (FATF R.1.2.1)

Da li osnovni prestupi za pranje novca pokrivaju sve teške prestupe i da li Kosovo namerava da to proširi na najveći broj osnovnih prestupa[‡]? (FATF R.1.3)

Ako Kosovo primenjuje pristup praga[§] ili kombinovani pristup koji obuhvata sve prestupe:

- a) koji spadaju u kategoriju teških prestupa pod domaćim zakonom; ili
- b) koji su kažnjivi maksimalnom kaznom zatvora u trajanju od više od jedne godine; ili
- c) koji su kažnjivi minimalnom kaznom zatvora u trajanju od više od šest meseci (za zemlje koje imaju minimalni prag za prestupe u svom pravnom sistemu)? (FATF R.1.4)

Da li osnovni prestupi za pranje novca obuhvataju ponašanje ispoljeno u drugoj oblasti nadležnosti, a koje u toj oblasti nadležnosti predstavlja prestup i koje bi predstavljalo prestup da je ispoljeno u zemlji? (FATF R.1.5)

[‡] Osnovni prestupi bi minimalno trebalo da obuhvataju skup prestupa u svakoj od određenih kategorija prestupa (vidi aneks 1). Kada je određena kategorija ograničena na određeni prestup, onda se taj prestup mora obuhvatiti.

[§] Zemlje određuju osnovne prestupe za pranje novca upućivanjem na (a) sve prekršaje, ili (b) na prag povezan bilo sa kategorijom teških prestupa bilo sa kaznom zatvora koja se primenjuje na osnovni prestup (pristup praga), ili (c) na spisak osnovnih prestupa, ili (d) na kombinaciju tih pristupa.

Da li se prestup pranje novca odnosi na lica koja izvrše osnovni prestup? (FATF R.1.6)	
Da li postoje odgovarajući prestupi izvršeni da bi se potpomogao prestup pranje novca, uključujući udruživanje sa zaverom da se izvrši, pokuša, pomogne i podrži, olakša i savetuje izvršenje, izuzev ako to nije dozvoljeno osnovnim načelima domaćeg zakona? (FATF R.1.7)	
Kada je kriminalna zarada stečena delom izvršenim u tuđoj nadležnosti, gde to delo nije krivično ali koje bi bilo osnovni prestup da je izvršeno na domaćoj teritoriji, da li to predstavlja prestup pranje novca? (FATF R.1.8)	
Da li zakoni i druge mere dozvoljavaju da se pranje novca okarakteriše kao prestup kada je osumnjičeno lice steklo imovinu od date zarade? (CETS 198 član 9 (3))	
Da li vaši zakoni i druge mere dozvoljavaju da se pranje novca okarakteriše kao prestup kada je dato lice moralo da prepostavi da je imovina stečena od date zarade? (CETS 198 član 9 (3))	
Da li su sve kategorije osnovnih prestupa navedene u Dodatku CETS br. 198 (vidi Aneks 2) okarakterisane kao krivična dela na teritoriji vaše nadležnosti? (CETS 198 član 9 (4))	
Da li je moguće doneti presudu o krivici za pranje novca bez prethodne ili istovremene osude osnovnog prestupa? (CETS 198 član 9 (5))	
Kako biste dokazali delotvornu primenu ovog uslova? Ako postoje primeri statistike koja pokazuje uslov iz člana 9 (5) of the CETS No. 198 u slučajevima na teritoriji vaše nadležnosti, navedite iste.	
Da li je moguće doneti osuđujuću presudu za pranje novca kada se dokaže da je imovina iz člana 9. stava 1a ili b stečena osnovnim prestupom, a da pritom nije potrebno precizno	

dokazati koji prestup je u pitanju? (CETS 198 član 9 (6))

Koje zakonske i druge mere na teritoriji vaše nadležnosti daju mogućnost da se, prilikom određivanja kazne, uzmu u obzir konačne odluke donesene na drugoj strani protiv fizičkog ili pravnog lica, u vezi sa prestupima? (CETS 198 član 11)

Da li nadležni organi Kosova vode obuhvatnu statistiku o istragama, krivičnim postupcima i osudama za pranje novca? Ako se vodi, dostavite tu statistiku (FATF R.32.2). Navedite sve druge podatke ili materijal za koji smatrate da je relevantan u pogledu delotvornosti i efikasnosti ovog dela sistema BPPN/PFT.

2.2 Korporativna odgovornost

Da li se pranje novca kao prestu odnosi bar na fizička lica koja se svesno upuste u aktivnost pranja novca? (FATF R.2.1)

Da li zakon predviđa nameru izvršenja pranja novca i finansiranja terorizma kao prestupa koja se zaključuje od objektivnog činjeničnog stanja? (FATF R.2.2 i SR.II.4)

Da li krivična odgovornost za pranje novca i finansiranje terorizma obuhvata i pravna lica? Ako to nije moguće (tj. zbog osnovnih načela domaćeg zakona), da li se primenjuje gradanska ili upravna odgovornost? (FATF R.2.3 i SR.II.4)

Ako je pravno lice krivično odgovorno za pranje novca i finansiranje terorizma, da li to isključuje mogućnost paralelnog krivičnog, gradanskog ili upravnog postupka u zemljama u kojima postoji više od jednog oblika odgovornosti? (FATF R.2.4 i SR.II.4)

Da li su fizička i pravna lica predmet delotvornih, srazmernih i odvraćajućih krivičnih, gradanskih ili upravnih sankcija za pranje novca i finansiranje terorizma? (FATF R.2.5 i SR.II.4)

Da li su fizička i pravna lica odgovorna za kršenje odredbi o BPPN/PFT iz domaćih zakona? (3MLD član 39)

Na koji način su pravna lica odgovorna za krivično delo pranja novca u skladu sa CETS br. 198, a koje radi njihove koristi izvrši neko fizičko lice, delujući samostalno ili u sklopu organa pravnog lica, koji ima vodeći položaj kod pravnog lica, na osnovu:
a) ovlašćenja da predstavlja pravno lice; ili
b) ovlašćenja da donosi odluke u ime pravnog lica; ili
c) ovlašćenja da vrši kontrolu unutar pravnog lica
kao i za angažovanje takvog fizičkog lica kao pomoćnika ili podstrekčača gore navedenih krivičnih dela? (CETS 198 član 10 (1))

Kako se pojам korporativne odgovornosti primenjuje na pravna lica u slučaju kada

nepostojanje nadzora ili kontrole od strane fizičkog lica koje ima vodeći položaj kor pravnog lica omogući izvršenje krivičnog dela iz stava 1. u korist tog pravnog lica, od strane fizičkog lica pod njegovim ovlašćenjem? (CETS 198 član 10 (2))

Koje zakonske i druge mere na teritoriji vaše nadležnosti daju mogućnost, prilikom određivanja kazne, da se uzmu u obzir konačne odluke donesene kod druge strane protiv fizičkih ili pravnih lica, u vezi sa dokazanim krivičnim delima? (CETS 198 član11)

2.3 Kriminalizacija finansiranja terorizma

Da li je finansiranje terorizma okarakterisano kao krivično delo u skladu sa članom 2. Konvencije o borbi protiv finansiranja terorizma? (FATF SR.II.1)

Da li finansiranje terorizma kao prestup obuhvata svako lice koje svojevoljno obezbedi ili sakupi finansijska sredstva pomoću bilo kojih sredstava, neposredno ili posredno, sa nezakonitom namerom da se ista koriste, ili znajući da će se koristiti, u celosti ili delimično:

- (i) za vršenje akta terorizma;
- (ii) od strane terorističke organizacije; ili
- (iii) od strane individualnog teroriste. (FATF SR.II.1 (a))

Da li finansiranje terorizma kao prestup obuhvata sva sredstva definisana u Konvenciji o borbi protiv finansiranja terorizma^{**}? Da li to obuhvata sredstva iz nezakonitog i zakonitog izvora? (FATF SR.II.1 (b))

Da li je za finansiranje terorizma kao prestup potrebno da se sredstva: (i) stvarno upotrebe za izvršenje ili pokušaj izvršenja akta terorizma; ili (ii) da budu u vezi sa određenim aktom terorizma. (FATF SR.II.1 (c))

Da li je pokušaj izvršenja dela finansiranja terorizma prestup? (FATF SR.II.1 (d))

Kada je neko lice uključeno u neku vrstu ponašanja iz člana 2(5) Konvencije o borbi protiv finansiranja terorizma, da li je to prestup? (FATF SR.II.1 (e))

Da li je finansiranje terorizma kao prestup osnovni prestup za pranje novca? (FATF SR.II.2)

Da li se finansiranje terorizma smatra prestupom, bez obzira na to da li lice za koje se tvrdi da

^{**} Konvencija o borbi protiv finansiranja terorizma definiše *sredstva* kao „imovinu svakakve vrste, bilo opipljive bilo neopipljive, pokretne ili nepokretne, međutim, stečene, kao i pravna dokumenta ili instrumenti svakakvog oblika, uključujući elektronski ili digitalni, dokaz o vlasništvu, ili interes na takvoj imovini, uključujući, ali ne i samo to, bankovne kredite, putničke čekove, novčane naloge, deonice, hartije od vrednosti, obveznice, menice, garancije.“.

je izvršilo prestup na istoj teritoriji nadležnosti ili na drugoj teritoriji nadležnosti od one na kojoj se terorista/teroristička organizacija nalazi ili na kojoj je izvršen akt terorizma/na kojoj će se izvršiti akt terorizma? (FATF SR.II.3)

Da li nadležni organi Kosova vode obuhvatnu statistiku o istragama, krivičnim postupcima i osudama za finansiranje terorizma? Ako se vodi, dostavite tu statistiku (FATF R.32.2). Navedite sve druge podatke ili materijal za koji smatrate da je relevantan u pogledu delotvornosti i efikasnosti ovog dela sistema BPPN/PFT.

2.4 Zaplena, zamrzavanje i oduzimanje zarade stečene kriminalom

Da li zakoni predviđaju zaplenu imovine ^{††} koja je oprana ili koja predstavlja: a) zaradu od; b) sredstva korišćena za; i c) sredstva namenjena za izvršenje pranja novca, finansiranja terorizma ili drugog osnovnog prestupa, i imovinu u odgovarajućoj vrednosti? (FATF R.3.1)
Da li se gore navedeni zakoni jednako primenjuju: (a) na imovinu koja je neposredno ili posredno stečena kriminalom; uključujući dohodak, dobit ili drugu korist od kriminala; i (b) na svu gore navedenu imovinu, bez obzira na to da li je ista državina ili svojina okrivljenog kriminalca ili tuđina? (FATF R.3.1.1)
Da li zakoni i druge mere obezbeđuju privremene mere, uključujući zamrzavanje i/ili oduzimanje imovine, da bi se sprečili trgovina, prenos ili raspolažanje imovinom koja je predmet zaplene? (FATF R.3.2)
Da li zakoni ili mere dozvoljavaju prvo bitno zamrzavanje ili oduzimanje imovine koja je predmet zaplene na ex-parte način ili bez prethodnog obaveštenja, izuzev ako to nije u skladu sa osnovnim načelima domaćeg zakona? (FATF R.3.3)
Da li agencije za sprovođenje zakona, FOJ ili drugi nadležni organi imaju odgovarajuća ovlašćenja da identifikuju i pronađu imovinu koja je, ili koja može postati predmet zaplene, ili za koju se sumnja da je stečena kriminalom? (FATF R.3.4)
Da li zakoni i druge mere obezbeđuju zaštitu prava savesnog tuđina? (FATF R.3.5)
Da li postoji organ koji preduzima korake za sprečavanje ili poništenje radnji, bilo ugovornih ili drugačijih, kada je umešano lice znalo ili je trebalo da zna da bi zbog tih radnji organi vlasti bili prejudicirani u svojoj sposobnosti da povrate imovinu koja je predmet zaplene? (FATF R.3.6)

^{††} Sva imovina iz kriterijuma 3.1. i 3.1.1. ovde se oslovjava kao „imovina koja je predmet zaplene“.

<p>Da li zakoni predviđaju zaplenu:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) imovine organizacija za koje se otkrije da su kriminalne (tj. organizacije čija je primarna funkcija da vrši ili pomaže vršenje protivpravnih delatnosti)? b) imovine koja je predmet zaplene, ali bez osude i jednog lica (građansko oduzimanje), pored sistema zaplene zbog krivične osude? c) imovine koja je predmet zaplene i za koju je potrebno da izvršilac dokaže da je imovina stečena zakonitim putem? (FATF R.3.7)
<p>Da li na osnovu vašeg domaćeg zakona možete da sarađujete sa stranama koje zahtevaju izvršenje mera koje su jednake zapleni a koja vodi do uskraćivanja imovine, i koja nije krivična kazna, ako je te mere naložio sudski organ strane koja podnosi zahtev u vezi sa krivičnim delom? Da li ste dali neku međunarodnu pomoć po tom osnovu? (CETS 198 član 23.5)</p>
<p>Prilikom postupanja na zahtev koji podnese druga strana u skladu sa članom 23. i članom 24. CETS br. 198, da li vaši organi, u meri koja je dozvoljena domaćim zakonom i ako se to zatraži, daju prioritet odluci da se vrati zaplenjena imovina strani koja podnosi zahtev da bi ista mogla da šteti žrtvama krivičnog dela nadoknadi štetu ili vrati istu imovinu njenim zakonitim vlasnicima? Kako se to postiže u praksi? Navedite relevantne zakonske odredbe, ako postoje. (CETS 198 član 25.2)</p>
<p>Da li postoje sporazumi ili dogovori kojima se posebno uzima u obzir mogućnost podele zaplenjene imovine sa drugim stranama, redovno ili od slučaja do slučaja? (CETS 198 član 25.3)</p>
<p>Da li nadležni organi Kosova vode obuhvatnu statistiku o broju slučajeva i količini zamrznute, oduzete i zaplenjene imovine u vezi sa (i) pranjem novca, (ii) finansiranjem terorizma, (iii) zaradom stečenom kriminalom i (iv) osnovnim prestupima? Ako se vodi, dostavite tu statistiku (FATF R.32.2). Navedite sve druge podatke ili materijal za koji smatrate da je relevantan u pogledu delotvornosti i efikasnosti ovog dela sistema BPPN/PFT.</p>

2.5 Zamrzavanje sredstava koja se koriste za finansiranje terorizma

Da li Kosovo ima delotvorne zakone i postupke za zamrzavanje terorističkih sredstava ili druge imovine lica koje označi Komitet Ujedinjenih nacija za sankcionisanje Al Kaide i Talibana, u skladu sa S/RES/1267(1999)^{††}? (FATF SR.III.1)

Da li Kosovo ima delotvorne zakone i postupke za zamrzavanje terorističkih sredstava ili druge imovine lica označenih u kontekstu S/RES/1373(2001)^{§§}? (FATF SR.III.2)

Da li Kosovo ima delotvorne zakone i postupke za ispitivanje i davanje dejstva, ako je izvodljivo, postupcima pokrenutim pod mehanizmima druge teritorije nadležnosti za zamrzavanja imovine? (FATF SR.III.3)

Da li gore navedeni postupci za zamrzavanje imovine obuhvataju:
a) sredstva ili drugu imovinu koja je u celosti ili delimično ^{***} u svojini ili pod kontrolom, neposredno ili posredno, označenih lica, terorista, onih koji finansiraju terorizam ili terorističke organizacije; i

---

^{††} S/RES/1267(1999) i njene nasledne rezolucije obavezuju zemlje da bez odlaganja zamrznu sredstva ili drugu imovinu u svojini ili pod kontrolom Al Kaide, Talibana, Osame bin Laden, ili lica i subjekata povezanih sa njima, a koje označi Komitet Ujedinjenih nacija za sankcionisanje Al Kaide i Talibana, uspostavljen na osnovu Rezolucije Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1267 (1999), uključujući sredstva koja potiču od sredstava ili druge imovine u svojini ili pod kontrolom, neposredno ili posredno, istih ili lica koja postupaju u njihovo ime ili prema njihovim uputstvima, i da obezbede ni ova niti druga sredstva ili druga imovina ne bude stavljena na raspolaganje, neposredno ili posredno, u koristi tih lica, njihovih državljana ili drugih lica na njihovoj teritoriji. Komitet za sankcionisanje Al Kaide i Talibana je odgovoran organ za označavanje lica i subjekata čija se sredstva ili druga imovina treba zamrznuti na osnovu S/RES/1267(1999) i njenih naslednih rezolucija. Sve zemlje koje su članice Ujedinjenih nacija obavezane su S/RES/1267(1999) i njenim naslednim rezolucijama da zamrznu imovinu lica i subjekata koje označi Komitet za sankcionisanje Al Kaide i Talibana.

^{§§} S/RES/1373(2001) obavezuje zemlje da bez odlaganja zamrznu sredstva ili drugu imovinu lica koja izvrše, ili pokušaju da izvrše, akt terorizma ili učestvuju u, ili omogućavaju izvršenje akta terorizma; subjekata u svojini ili pod kontrolom, neposredno ili posredno, takvih lica; i lica i subjekata koja postupaju u ime, prema uputstvima takvih lica i subjekata, uključujući sredstva ili drugu imovinu koja potiče ili je stečena od imovine u svojini ili pod kontrolom, neposredno ili posredno, takvih lica i povezanih lica i subjekata. Svaka zemlja pojedinačno ima ovlašćenja da označi lica i subjekte čija sredstva ili drugu imovinu treba zamrznuti. Pored toga, da bi se obezbedilo da je delotvorna saradnja razvijena između zemalja, zemlje bi trebalo da ispitaju i daju dejstvo, ako je izvodljivo, postupcima pokrenutim pod mehanizmima u drugim zemljama za zamrzavanje imovine. Kada se (i) posebno obaveštenje ili saopštenje pošalje i kada je (ii) zemlja koja primi zahtev zadovoljna, na osnovu važećih pravnih načela, da je traženo označavanje potkrepljeno opravdanim osnovama ili opravdanim osnovima, da se sumnja ili veruje da je predloženo označavanje lica kao teroriste, nekoga ko finansira terorizam ili terorističku organizaciju, zemlja koja primi zahtev dužna je da obezbedi da su sredstva ili druga imovina označenog lica zamrznuta bez odlaganja.

b) sredstva ili drugu imovinu koja proizilazi ili koja je stečena sredstvima ili drugom imovinom u svojini ili pod kontrolom, neposredno ili posredno, označenih lica, terorista, onih koji finansiraju terorizam ili terorističke organizacije? (FATF SR.III.4)	
Da li Kosovo ima delotvorne sistema za obaveštavanje finansijskog sektora o radnjama preduzetim pod mehanizmima za zamrzavanje imovine iz gore navedenog kriterijuma, odmah nakon preuzimanja takve radnje? (FATF SR.III.5)	
Da li je finansijskim institucijama i drugim licima ili subjektima koji možda drže ciljana sredstva ili drugu imovinu obezbeđeno jasno uputstvo u vezi sa njihovim obavezama u pogledu preuzimanja radnji pod mehanizmima za zamrzavanje imovine? (FATF SR.III.6)	
Da li Kosovo ima delotvorne i javnosti poznate postupke za uzimanje u obzir mogućnosti skidanja sa spiska zahteva i za odmrzavanje sredstava ili druge imovine lica ili subjekata skinutih sa spiska, blagovremeno i u skladu sa međunarodnim obavezama? (FATF SR.III.7)	
Da li Kosovo ima delotvorne i javnosti poznate postupke za blagovremeno odmrzavanje sredstava i druge imovine lica ili subjekata nemerno pogodenih mehanizmom za zamrzavanje imovine, nakon provere koja pokaže da dato lice ili subjekat nije označen? (FATF SR.III.8)	
Da li Kosovo ima odgovarajuće postupke za ovlašćivanje pristupa sredstvima ili drugoj imovini koja je zamrznuta shodno S/RES/1267(1999) i za koju je određeno da je neophodna za osnovne troškove, plaćanje određenih dažbina, troškova i usluga ili vanrednih?††† (FATF SR.III.9)	
Da li Kosovo ima odgovarajuće postupke kroz koje lice ili subjekat čija su sredstva ili druga imovina zamrznuta može da osporava datu meru u smislu da istu preispita sud? (FATF SR.III.10)	

*** Zajednički upućuje na onu imovinu koju sa jedne strane zajednički drže označena lica, teroristi, oni koji finansiraju terorizam ili terorističke organizacije, i sa druge strane tuđini ili stranke.

††† Ovi postupci bi trebalo da budu u skladu sa S/RES/1452(2002).

Da li zakoni i druge mere na Kosovu obezbeđuju zaštitu prava savesnih tuđina? (FATF SR.III.12)
Da li nadležni organi Kosova vode obuhvatnu statistiku o broju lica ili subjekata i količini zamrznute imovine shodno ili pod rezolucijama UN koje se odnose na finansiranje terorizma (FATF R.32.2)? Navedite sve druge podatke ili materijal za koji smatrate da je relevantan u pogledu delotvornosti i efikasnosti ovog dela sistema BPPN/PFT.

2.6 Finansijsko-obaveštajna jedinica

Da li je Kosovo obrazovalo FOJ koja služi kao njegov centar za prijem (i ako je dozvoljeno, podnošenje zahteva), analiziranje i širenje informacija o PST i drugih informacija u vezi sa sumnjivim aktivnostima pranja novca i finansiranja terorizma? (FATF R.26.1)

Da li FOJ ili drugi nadležni organ finansijskim institucijama i drugim stranama koje podnose izveštaj obezbeđuje uputstva u vezi sa načinom podnošenja izveštaja, uključujući specifikaciju obrasca izveštaja, kao i postupke koje treba pratiti prilikom izveštavanja? (FATF R.26.2)

Da li FOJ ima blagovremeni pristup, neposredno ili posredno, finansijskim, administrativnim informacijama i informacijama u vezi sa sprovođenjem zakona, koje su joj potrebne da bi propisno vršila svoje funkcije, uključujući analiziranje PST? (FATF R.26.3)

Da li je FOJ, bilo neposredno bilo posredno preko drugog nadležnog organa, ovlašćena da od strana koje podnose izveštaj pribavlja dodatne informacije koje su joj potrebne da bi propisno vršila svoje funkcije? (FATF R.26.4)

Da li je FOJ ovlašćena da širi finansijske informacije kod domaćih organa u svrhu istrage ili delanja kada postoji osnov za sumnju u pranje novca ili finansiranje terorizma? (FATF R.26.5)

Da li FOJ ima dovoljnu operativnu nezavisnost i autonomiju da obezbedi da je slobodna od nepropisnog uticaja ili mešanja? (FATF R.26.6)

Da li su podaci koje ima FOJ obezbeđeni i prosleđeni samo u skladu sa zakonom? (FATF R.26.7)

Da li FOJ javno objavljuje periodične izveštaji koji sadrže statistiku, tipologiju i trendove, kao i podatke u vezi sa njenim aktivnostima? (FATF R.26.8)

Da li je FOJ uzela u obzir mogućnost prijavljivanja za članstvo u Egmont grupi? (FATF R.26.9)
Da li je FOJ uzela u obzir Izjavu Egmont grupe o svrsi i njena Načela o razmeni podataka između finansijsko-obaveštajnih jedinica u slučajevima pranja novca (ti dokumenti postavljaju važne smernice u vezi sa ulogom i funkcijama finansijsko-obaveštajne jedinice, kao i u vezi sa mehanizmima za razmenu podataka između finansijsko-obaveštajnih jedinica)? (FATF R.26.10)
Da li je član 25(1) Direktive primjenjen na teritoriji vaše nadležnosti? (3MLD član 25(1))
Da li je Kosovo usvojilo zakonske i druge mere kojima se dozvoljavaju hitne mere koje može preduzeti FOJ ili, ako je to izvodljivo, drugi nadležni organ ili telo, kada postoji sumnja da se određena transakcija odnosi na pranje novca, za suspendovanje ili uskraćivanje saglasnosti za obavljanje transakcije da bi se analizirala transakcija i potvrdila sumnja? <u>Navedite odredbe vaših domaćih zakona, propisa ili drugih mera u vezi sa tim.</u> (CETS 198 član 14)
Da li Kosovo ograničava takve mere na slučajeve kada je prijavljena sumnjiva transakcija? (CETS 198 član 14)
Koliko maksimalno traje suspenzija ili uskraćivanje saglasnosti za transakciju na osnovu vaših domaćih zakona? (CETS 198 član 14)
Da li nadležni organi Kosova vode obuhvatnu statistiku o (a) prijavljenim sumnjivim transakcijama i drugim prijavama kada je to izvodljivo na osnovu domaćih zakona, primljenu i podeljenu - (i) PST koje primi FOJ, uključujući pregled vrste finansijske institucije, ONPZ, ili drugog preduzeća ili lica koje vrši sumnjivu transakciju; (ii) pregledu PST koje su analizirane i prosleđene; (iii) međunarodnom prenosu novca (prihvatljivo je ako tu statistiku vodi druga agencija); (iv) PST koje dovedu do istrage, krivičnog postupka ili osude za pranje novca, finansiranje

terorizma ili osnovni prestup.

(FATF R.32.2, 32.3)

Navedite sve druge podatke ili materijal za koji smatrate da je relevantan u pogledu delotvornosti i efikasnosti ovog dela sistema BPPN/PFT.

Da li je FOJ Kosova adekvatno strukturisana, da li ima adekvatne finansije, kadar i da li ima dovoljno tehničkih i drugih resursa za potpuno i delotvorno obavljanje svojih funkcija? (FATF R.30.1)

Da li su službenici FOJ u obavezi da poštju visoke profesionalne standarde, uključujući standarde u vezi sa poverljivošću, integritetom i da imaju odgovarajuće sposobnosti? (FATF R.30.2)

Da li su službenici FOJ prošli odgovarajuću i relevantnu obuku za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma? (FATF R.30.3)

2.7 Organi za sprovođenje zakona

Da li Kosovo ima određene organe za sprovođenje zakona koji su odgovorni za obezbeđivanje da su prestupi kao što su pranje novca i finansiranje terorizma propisno istraženi? (FATF R.27.1)

Da li je uzeto u obzir preduzimanje mera, bilo zakonodavnih bilo drugačijih, koje bi nadležnim organima koji istražuju slučajeve pranja novca omogućile da odlože ili odustanu od hapšenja osumnjičenih lica i/ili oduzimanja novca u svrhu identifikovanja lica uključenih u takve aktivnosti ili radi prikupljanja dokaza? (FATF R.27.2)

Da li postoje mere, bilo zakonodavne bilo drugačije, koje organima za sprovođenje zakona ili krivično gonjenje daju adekvatni zakonski osnov za korišćenje većeg broja posebnih istražnih tehnika prilikom sprovođenja istrage u slučajevima pranja novca ili finansiranja terorizma (npr: kontrolisano stvaranje zarade kriminalom ili sredstva namenjena za upotrebu u terorizmu, tajnim operacijama, itd.)? (FATF R.27.3)

Kada su posebne istražne tehnike dozvoljene, da li se takve tehnike koriste prilikom sprovođenja istrage u slučajevima pranja novca, finansiranja terorizma i osnovnih prestupa, i u kojoj meri? (FATF R.27.4)

Pored posebnih istražnih tehnika, da li se koriste sledeći delotvorni mehanizmi?

(a) Trajne ili privremene grupe specijalizovane za istragu imovine stečene kriminalom (finansijski istražitelji)? Važna komponenta rada takvih grupa ili tela bila bi usredsređena na istragu, oduzimanje, zamrzavanje i zaplenu imovine stečene kriminalom. (FATF R.27.5(a))

(b) saradnja u istragama sa odgovarajućim nadležnim organima u drugim zemljama, uključujući pribegavanje posebnim istražnim tehnikama, pod uslovom da postoje odgovarajuće mere zaštite? (FATF R.27.5(b))

Da li organi za sprovođenje zakona, FOJ i drugi nadležni organi (šta god je izvodljivo) redovno i između agencija prate metode, tehnike i trendove pranja novca i finansiranja terorizma? Da li se dobijeni podaci, analize ili studije dele sa službenicima organa za sprovođenje zakona i FOJ, kao i sa službenicima drugih nadležnih organa? (FATF R.27.6)

<p>Da li nadležni organi odgovorni za sprovođenje istrage u slučajevima pranja novca, finansiranja terorizma i drugih osnovnih prestupa imaju ovlašćenja da:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) primoraju pribavljanje; b) pretražuju lica i prostorije; i c) oduzimaju i pribavljaju evidenciju o transakcijama, identifikacione podatke dobijene kroz proces PK, obračunske spise i poslovnu korespondenciju i drugu evidenciju, dokumenta ili informacije, u posedu ili pod kontrolom finansijskih institucija i drugih preduzeća ili lica? (FATF R.28.1)
<p>Da li gore navedeni nadležni organi imaju ovlašćenja da uzimaju izjave od svedoka za korišćenje u istrazi i krivičnom postupku u slučajevima pranja novca, finansiranja terorizma i drugih osnovnih prestupa, ili u srodnim radnjama? (FATF R.28.2)</p>
<p>Da li organi za sprovođenje zakona i organi za krivično gonjenje na Kosovu imaju adekvatnu strukturu, adekvatna sredstva, kadar i da li imaju dovoljno tehničkih i drugih resursa da u potpunosti i delotvorno vrše svoje funkcije? (FATF R.30.1)</p>
<p>Da li su organi za sprovođenje zakona i organi za krivično gonjenje na Kosovu u obavezi da poštju visoke profesionalne standarde, uključujući standarde u vezi sa poverljivošću, integritetom i da imaju odgovarajuće sposobnosti? (FATF R.30.2)</p>
<p>Da li su organi za sprovođenje zakona i organi za krivično gonjenje na Kosovu prošli odgovarajuću i relevantnu obuku za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma? (FATF R.30.3)</p>
<p>Da li se za sudije i sudove obezbeđuje posebna obuka ili obrazovni programi u vezi sa prestupima kao što su pranje novca i finansiranje terorizma, i u vezi sa oduzimanjem, zamrzavanjem i zaplenom imovine stečene kriminalom, ili imovine koja je namenjena za finansiranje terorizma? (FATF R.30.4)</p>

2.8 Prekogranično objavljivanje ili otkrivanje

Da li je Kosovo primenilo jedan od sva sistema za dolazeći i odlazeći^{***} prekogranični prevoz valute ili hartija od vrednosti radi otkrivanja fizičkog prekograničnog prevoza valute ili hartije od vrednosti koja se odnosi na pranje novca ili finansiranje terorizma:

(a) Sistem prijave koji ima sledeće karakteristike:

- (i) Sva lica koja fizički prevoze valutu ili hartije od vrednosti preko granice u vrednosti većoj od propisane dužna su da to prijave određenim nadležnim organima; i
- (ii) Propisana vrednost ne sme biti veća od 15.000 EUR/USD ^{\$\$\$}

ILI

(b) Sistem prijave koji ima sledeće karakteristike:

- (i) Sva lica koja fizički prevoze valutu ili hartije od vrednosti preko granice dužna su da to prijave be određenim nadležnim organima; i
- (ii) Određeni nadležni organi imaju pravo da ciljano ili po dojavu ili sumnji, ili nasumično da to ispitaju. (FATF SR.IX.1)

Da li određeni nadležni organi na Kosovu imaju pravo da zahtevaju i pribavljaju dodatne podatke od prevoznika u vezi sa poreklom valute ili hartija od vrednosti i njihovom namenom, kada isti otkriju lažnu prijavu/otkriju valutu ili hartije od vrednosti ili kada ne uspeju da ih prijave/otkriju? (FATF SR.IX.2)

Da li određeni nadležni organi na Kosovu mogu da zaustave ili spreče valutu ili hartije od vrednosti u razumnom roku da bi utvrdili da li postoji dokaz o pranju novca ili finansiranju terorizma:

- (a) kada postoji sumnja da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma; ili
- (b) kada postoji lažna prijava/dojava?

(FATF SR.IX.3)

Da li odgovarajući organi na Kosovu zadržavaju valutu ili hartije od vrednosti prijavljene/dojavljene ili na drugi način otkrivene i identifikacione podatke nosioca u slučaju kada:

- (a) kada se radi o prijavi veće vrednosti od dozvoljene; ili

1. ^{***} Teritorije koje su nadležne ne moraju da koriste isti sistem dolazećeg i odlazećeg prekograničnog prevoza valute ili hartija od vrednosti.

2. ^{\$\$\$} Teritorije koje su nadležne a koje primenjuju sistem prijave dužne su da obezbede da je propisani prag dovoljno nizak da bi se zadovoljili ciljevi Posebne preporuke IX. U svakom slučaju, prag ne sme biti veći od 15.000 EUR/USD.

<p>(b) kada se radi o lažnoj prijavi/dojavi; ili</p> <p>(c) kada postoji sumnja da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma?</p> <p>(FATF SR.IX.4)</p>
<p>Da li su podaci dobijeni kroz procese koji se primenjuju pod FATF.SR.IX.1 (gore) na raspolaganju finansijsko-obaveštajnoj jedinici (FOJ) bilo kroz:</p> <p>sistem u kojem se FOJ obaveštava o sumnjivoj pojavi prekograničnog prevoza;</p> <p>BILO</p> <p>prijavljivanjem/objavljinjanjem informacija neposredno FOJ na neki drugi način.</p> <p>(FATF SR.IX.5)</p>
<p>Da li postoji odgovarajuća koordinacija u zemlji između carine, imigracione službe i drugih srodnih organa oko pitanja u vezi sa primenom FATF SR.IX? (FATF SR.IX.6)</p>
<p>Da li na međunarodnom nivou Kosovo dozvoljava najveću moguću meru saradnje i pomoći između nadležnih organa? (FATF SR.IX.7)</p>
<p>Da li organi na Kosovu mogu da primenjuju sankcije licima koja lažno prijave ili otkriju, kao i licima koja fizički prevoze valutu ili hartije od vrednosti preko granice, a koje se odnose na finansiranje terorizma ili pranje novca? (FATF SR.IX.8, 9)</p>
<p>Da li organi na Kosovu mogu da primene mere zamrzavanja, oduzimanja i zaplane imovine u pogledu lica koja fizički prevoze valutu ili hartije od vrednosti preko granice, a koje se odnose na finansiranje terorizma ili pranje novca? (FATF SR.IX.10,11).</p>
<p>Ako Kosovo otkrije neobično kretanje zlata, plemenitih metala ili plemenitog kamenja preko</p>

granice, da li se uzima u obzir obaveštavanje, kada je to izvodljivo, carine ili drugih nadležnih organa zemlje iz koje ti predmeti potiču i/ili kojoj su namenjeni, i saradnju sa ciljem da se utvrdi izvor, odredište i svrha kretanja takvih predmeta, kao i u cilju preduzimanja odgovarajućih mera? (FATF SR.IX.12)

Da li su sistemi za prijavljivanje prekograničnih transakcija predmet striktnih mera zaštite da bi se obezbedila propisna upotreba informacija ili podataka koji su prijavljeni ili zabeleženi? (FATF SR.IX.13)

Da li carinski organi na Kosovu imaju adekvatnu strukturu, adekvatna sredstva, kadar i da li imaju dovoljno tehničkih i drugih resursa da u potpunosti i delotvorno vrše svoje funkcije? (FATF R.30.1)

Da li su carinski organi na Kosovu u obavezi da poštuju visoke profesionalne standarde, uključujući standarde u vezi sa poverljivošću, integritetom i da imaju odgovarajuće sposobnosti? (FATF R.30.2)

Da li su carinski organi na Kosovu prošli odgovarajuću i relevantnu obuku za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma? (FATF R.30.3)

Da li nadležni organi na Kosovu vode obuhvatnu statistiku o prekograničnom prevozu valute i hartija od vrednosti (FATF R.32.2). Navedite sve druge podatke ili materijal za koji smatrate da je relevantan u pogledu delotvornosti i efikasnosti ovog dela sistema BPPN/PFT.

3. Preventivne mere – finansijske institucije

Precizno opišite delokrug i pokrivenost preventivnih mera za BPPN/PFT koje se odnose na finansijski sektor (vidi i deo 1.3. gore za definiciju *finansijskih institucija*), tj. koji su sektori pokriveni i u kojoj meri.

3.1 Rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma

Teritorije koje su nadležne mogu da odluče da ne primenjuju određene uslove za BPPN/PFT, ili da smanje ili pojednostavne mere koje se preduzimaju, na osnovu toga da postoji malo rizika od pranja novca ili finansiranja terorizma. Da li je Kosovo donelo odluku da ne primenjuje određene potrebne mere za BPPN/PFT u određenom finansijskom sektoru na osnovu analize rizika od pranja novca i finansiranja terorizma, a koje se odnose na odredene vrste klijenata, poslovnih odnosa, transakcija ili proizvoda? Ako jeste, navedite osnov po kojem je takva odluka donešena.

3.2 Provera klijenta

Da li je finansijskim institucijama dozvoljeno da vode anonimne račune ili račune sa fiktivnim imenima? (FATF R.5.1)

Da li su finansijske institucije u obavezi da preduzmu mere provere klijenta (PK) kada:

- a) se zasniva radni odnos;
- b) se vrši uobičajena transakcija u iznosu većem od određenog praga (15.000 USD/€);
- c) se vrši uobičajena transakcija prebacivanjem novca sa računa na račun;
- d) postoji sumnja da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, bez obzira na izuzetke ili pragove; ili
- e) finansijska institucija sumnja u istinitost ili adekvatnost prethodno dobijenih identifikacionih podataka od klijenta? (FATF R.5.2)

Da li su finansijske institucije u obavezi da identifikuju klijenta (bez trajnog ili uobičajenog računa i bilo da se radi o fizičkom ili pravnom licu ili pravnog uredenja) i da provere identitet klijenta koristeći pouzdana, nezavisna izvorna dokumenta, podatke ili informacije (identifikacioni podaci)? (FATF R.5.3)

Za klijente koji su pravna lica ili pravna uredenja, da li je finansijska institucija u obavezi da:

- (a) proveri da svako lice koje tvrdi da postupa u ime klijenta za to ima ovlašćenje, da identificuje i proveri identitet tog lica; i

(b) proveri pravni status pravnog lica ili pravnog uređenja ***? (FATF R.5.4)	
Da li je finansijska institucija u obavezi da identifikuje vlasnika koristi †††† i da preduzme razumne mere da proveri identitet vlasnika koristi koristeći relevantne informacije ili podatke dobijene iz pouzdanih izvora, tako da finansijska institucija bude sigurna da zna ko je vlasnik koristi? (FATF R.5.5)	
Da li finansijska institucija mora za sve klijente da utvrdi da li klijent postupa u ime drugog lica i da preduzme razumne korake da dobije dovoljno identifikacionih podataka da bi proverila identitet tog drugog lica? (FATF R.5.5.1)	
Za klijente koji su pravna lica ili pravna uređenja, da li je finansijska institucija u obavezi da preduzme razumne mere: (a) da se upozna sa vlasničkom strukturom i strukturom kontrole kod klijenta; (b) utvrdi ko su fizička lica koja na kraju poseduju ili kontrolišu klijenta. (FATF R.5.5.2)	
Da li su finansijske institucije u obavezi da pribave informacije o svrsi i namenskom karakteru poslovnog odnosa? (FATF R.5.6)	
Da li su finansijske institucije u obavezi da propisno provere poslovni odnos? (FATF R.5.7)	
Da li tekuća provera obuhvata ispitivanje transakcija izvršenih u toku tog odnosa da bi se obezbedilo da su transakcije koje se vrše dosledne onome što institucija zna o klijentu, njegovom poslovanju i profilu rizika, i kada je to neophodno, izvoru sredstava? (FATF R.5.7.1)	

*** Provera se može izvršiti pribavljanjem dokaza o inkorporaciji ili sličnog dokaza o osnivanju ili postojanju, kao i pribavljanjem informacija u vezi sa nazivom klijenta, nazivom trustova (za trustove), pravnom obliku, sedištu, direktorima (za pravna lica), kao i o propisima kojima su uređena ovlašćenja za obavezivanje pravnog lica ili uređenja.

†††† Vlasnik koristi je fizičko lice koje na kraju poseduje ili kontroliše klijenta i/ili lice u čije se ime vrši transakcija. Takođe, obuhvata ona lica koja imaju krajnju delovodnu kontrolu nad pravnim licem ili uređenjem.

Da li su finansijske institucije u obavezi da obezbede da su dokumenta, podaci ili informacije prikupljene u procesu PK ažurne i relevantne, pregledom postojeće evidencije, posebno za kategorije klijenata ili poslovnih odnosa sa većim rizikom? (FATF R.5.7.2)
Da li su finansijske institucije u obavezi da izvrše posebnu proveru za kategorije klijenata, poslovnih odnosa ili transakcija sa većim rizikom? (FATF R.5.8)
Kada se radi o manjem riziku, da li finansijske institucije mogu da primene manje ili pojednostavljene mere? (FATF R.5.9)
Da li je finansijskim institucijama dozvoljeno da primenjuju pojednostavljene ili manje mere PK za klijente kojima je mesto prebivališta na drugoj teritoriji?
Ako postoji sumnja da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, ili ako se primenjuje situacija u slučaju visokog rizika, da li su pojednostavljene mere PK prihvatljive? (FATF R.5.11)
Kada je finansijskim institucijama dozvoljeno da utvrde stepen mera PK na osnovu jačine rizika, da li postoje uslovi za praćenje smernica koje daju nadležni organi? (FATF R.5.12)
Da li su finansijske institucije u obavezi da provere identitet klijenta i vlasnika koristi pre ili u toku osnivanja poslovnog odnosa ili vršenja transakcije za uobičajene klijente? (FATF R.5.13)
Da li je finansijskim institucijama na Kosovu dozvoljeno da završe proveru identiteta klijenta i vlasnika koristi nakon osnivanja poslovnog odnosa, pod uslovom: (a) da se to uradi što je pre moguće, (b) da je od presudnog značaja da se ne prekida normalno poslovanje, (c) da se rizik od pranja novca delotvorno kontroliše? (FATF R.5.14)

Kada je klijentu dozvoljeno da koristi poslovni odnos pre provere, da li su finansijske ustanove u obavezi da usvoje postupak za kontrolu rizika u vezi sa uslovima pod kojima isti može nastati?**** (FATF R.5.14.1)
Ako finansijska institucija nije u mogućnosti da ispoštuje gore navedeni kriterijum (FATF R.5.3 do 5.6): a) da li je dozvoljeno da se otvori račun, započne poslovni odnos ili izvrši transakciju? b) da li je potrebno uzeti u obzir podnošenje prijave o sumnjivoj transakciji? (FATF R.5.15)
Ako je finansijska institucija već započela poslovni odnos, da li postoje uslovi za prekid poslovnog odnosa i uzimanje u obzir mogućnosti da se prijavi sumnjiva transakcija? (FATF R.5.16)
Da li su finansijske institucije u obavezi da primenjuju uslove o PK na postojeće klijente na osnovu materijalnosti i rizika i da izvrše proveru svakog takvog postojećeg odnosa u odgovarajućem trenutku? (FATF R.5.17)
Da li su finansijske institucije u obavezi da sprovedu mere za PK a koje se odnose na postojeće klijente ako su oni klijenti na koje upućuje kriterijum 5.1? (FATF R.5.18)
Koji je stav na vašoj teritoriji nadležnosti u vezi sa štednim knjižicama sa fiktivnim imenima? (3MLD član 6)
U skladu sa FATF preporukama, finansijske institucije moraju preuzeti mere za PK kada vrše uobičajene transakcije <i>preko</i> određenog praga. Da li su transakcije i povezane transakcije <i>u visini od 15.000 EUR</i> pokrivene? (3MLD član 7 b)

**** Ovi postupci bi trebalo da obuhvate skup mera kao što su ograničavanje broja, vrste i/ili iznosa transakcije koja se može izvršiti i praćenje velikih ili složenih transakcija koje se vrše van očekivanih normi za tu vrstu odnosa.

Koji pristup Kosovo prati u svojoj definiciji „vlasnika koristi“? navedite da li su kriterijumi iz definicije EU „vlasnika koristi“ pokriveni u vašim zakonima. (3MLD član 3(6))

3.3 Politički izložena lica (PIL)

Da li su finansijske institucije u obavezi da uvedu odgovarajuće sisteme za kontrolu rizika da bi se utvrdilo da li je određeni klijent, klijent ili vlasnik koristi politički izloženo lice? (FATF R.6.1)

Da li su finansijske institucije u obavezi da dobiju odobrenje višeg rukovodstva za osnivanje poslovnog odnosa sa PIL? (FATF R.6.2)

Kada je klijent prihvaćen i kada se kasnije otkrije da je klijent ili vlasnik koristi PIL, da li je finansijska institucija u obavezi da dobije odobrenje od višeg rukovodstva o nastavku poslovnog odnosa? (FATF R.6.2.1)

Da li su finansijske institucije u obavezi da preduzmu razumne mere da utvrde izvor bogatstva i izvor sredstava i vlasnika koristi kod klijenata koji su prepoznati kao PIL? (FATF R.6.3)

Kada su finansijske institucije u poslovnom odnosu sa PIL, da li su one u obavezi da posebno prate taj odnos? (FATF R.6.4)

Da li gore navedeni uslovi obuhvataju i PIL koja imaju uticajne javne funkcije u zemlji? (FATF R.6.5)

Da li je Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije iz 2003. god. potpisana, ratifikovana i u celosti primenjena? (FATF R.6.6)

Da li Kosovo primenjuje član 2. Direktive Komisije 2006/70/EC, posebno član 2(4), i da li primenjuje član 13(4) Direktive? (3MLD član3(8), 13(4))

3.4 Zakoni o poverljivosti konzistentni sa preporukama

Da li neki zakon o poverljivosti finansijske institucije brani primenu FATF preporuke? (FATF R.4.1)
--

3.5 Vođenje evidencije

Da li su finansijske institucije u obavezi da vode svu neophodnu evidenciju o transakcijama, kako domaćim tako i međunarodnim, u roku od najmanje pet godina od izvršenja transakcije (ili u dužem periodu na zahtev nadležnog organa u posebnim slučajevima i uz propisno ovlašćenje)? (FATF R.10.1)

Da li je evidencija transakcija dovoljna da bi se dozvolila rekonstrukcija individualnih transakcija da bi se, ako je potrebno, obezedio dokaz za krivično gonjenje kriminalne aktivnosti? (FATF R.10.1.1)

Da li su finansijske institucije u obavezi da vode evidenciju identifikacionih podataka, spisa računa i poslovne korespondencije u roku od najmanje pet godina od zatvaranja računa ili prekida poslovnog odnosa (ili u dužem periodu na zahtev nadležnog organa u posebnim slučajevima i uz propisno ovlašćenje)? (FATF R.10.2)

Da li su finansijske institucije u obavezi da obezbede da su celokupna evidencija klijenta i transakcija i ostali podaci blagovremeno stavljeni na raspolaganju domaćim nadležnim organima uz propisno ovlašćenje? (FATF R.10.3)

3.6 Prijavljanje sumnjivih transakcija u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorizma

Da li su na osnovu zakona ili uredbe finansijske institucije u obavezi da prijave FOJ (prijava sumnjive transakcije – PST) kada sumnjaju ili imaju razloga da sumnjaju da su sredstva stečena kriminalom? (FATF R.13.1)

Da li se obaveza PST odnosi i na sredstva za koja postoji razlog da se sumnja ili za koja se sumnja da su u vezi sa ili da se odnose na, ili da će se koristiti za terorizam, akt terorizma ili od strane terorističke organizacije ili onih koji finansiraju terorizam? (FATF R.13.2)

Da li se sve sumnjive transakcije koje se odnose na pranje novca ili finansiranje terorizma, uključujući pokušaj da se izvrši transakcije, prijavljuju bez obzira na iznos transakcije? (FATF R.13.3 i SR.IV.2)

Da li se uslov za prijavljivanje sumnjivih transakcija primenjuje bez obzira na to da li se, između ostalog, smatra da su obuhvaćena i poreska pitanja? (FATF R.13.4 i SR.IV.2)

Da li su finansijske institucije u obavezi da FOJ prijave kada sumnjaju ili imaju razloga da sumnjaju da su sredstva stečena kriminalom a koji predstavlja osnovni prestup u smislu pranja novca u zemlji? (FATF R.13.5)

Da li su na osnovu zakona ili uredbe finansijske institucije u obavezi da FOJ prijave (prijava sumnjive transakcije – PST) kada sumnjaju ili imaju razloga da sumnjaju da su sredstva u vezi sa ili da se odnose na, ili da se koriste za terorizam, akt terorizma ili od strane terorističkih organizacija ili onih koji finansiraju terorizam? (FATF SR.IV.1)

3.7 Zaštita i bez dojave

Da li su finansijske institucije i njihovi direktori, službenici i zaposleni (stalni i privremeni) zaštićeni zakonom kako od krivične tako i od građanske odgovornosti za kršenje neke od zabrane otkrivanja informacija nametnute ugovorom ili nekom zakonskom, regulatornom ili upravnom odredbom, ako savesno prijave svoju sumnju FOJ? (FATF R.14.1)

Da li su finansijske institucije i njihovi direktori, službenici i zaposleni (stalni i privremeni) pod zakonskom zabranom od otkrivanja („dodatave“) činjenice da je FOJ PST ili povezana informacija prijavljena ili dostavljena FOJ? (FATF R.14.2)

Da li zakoni ili uredbe ili neke druge mere obezbeđuju da su imena i lični podaci zaposlenih u finansijskim institucijama koji PST poverljivi u rukama FOJ? (FATF R.14.3)

Da li je član 27. Direktive primjenjen na teritoriji vaše nadležnosti? (3MLD član 27)

Pod kojim okolnostima se obaveza dojave primjenjuje? Da li postoje izuzeci? (3MLD član 28)

Da li postoje zakonske ili druge mere da bi se obezbedilo da banke ne otkrivaju datom klijentu banke ili tuđinu podatak da su informacije tražene ili pribavljene u skladu sa članom 7. stavom (2) tačkom a, tačkom b ili tačkom c, ili da se sprovodi istraga? Navedite relevantne zakonske i druge mere. (CETS 198 član 7)

3.8 Šel banke

Da li je Kosovo preduzelo mere da zabrani osnivanje ili nastavak funkcionisanja šel banaka? (FATF R.18.1)

Da li su preduzete mere da se spreče finansijske institucije da osnivaju ili nastavljaju korespondentski bankarski odnos sa šel bankama? (FATF R.18.2)

Da li su finansijske institucije u obavezi da provere da druga finansijska institucija u stranoj zemlji ne dozvoljava da njene račune koriste šel banke? (FATF R.18.3)

3.9 Tekući nadzor, praćenje i ulazak na tržište

Da li su finansijske institucije predmet odgovarajućih propisa i nadzora u smislu BPPN/PFT i da li delotvorno primenjuju FATF preporuke? (FATF R.23.1)

Da li određeni nadležni organi imaju odgovornost da obezbede da finansijske institucije propisno poštuju uslove za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma? (FATF R.23.2)

Da li nadzorni ili drugi nadležni organi preuzimaju neophodne zakonske i regulatorne mere za sprečavanje kriminalaca i njihovih saradnika od držanja ili toga da budu vlasnici koristi od značajnog ili kontrolišućeg interesa, ili držanja rukovodeće funkcije, uključujući funkcije u izvršnom ili nadzornom odboru, veću, itd. u finansijskoj instituciji? (FATF R.23.3)

Da li su direktori i viši rukovodioci finansijske institucije predmet suštinskih načela i da li se ocenjuju na osnovu kriterijuma „podesnosti“, uključujući one u vezi sa stručnošću i integritetom? (FATF R.23.3.1)

Za finansijske institucije koje su predmet suštinskih načela, da li se regulatorne i nadzorne mere koje se odnose na prudencijalnu svrhu i koje su bitne i za pranje novca, primenjuju i na sličan način u svrhu borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma? (FATF R.23.4)

Da li su fizička i pravna lica koja pružaju usluge prenosa novca ili vrednosti, ili zamene novca ili valute licencirana ili registrovana? (FATF R.23.5)

Da li su fizička i pravna lica koja pružaju usluge prenosa novca ili vrednosti, ili zamene novca ili valute predmet delotvornih sistema za praćenje i obezbeđivanje usaglašenosti sa domaćim uslovima za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma? (FATF R.23.6)

Da li su finansijske institucije (osim onih pomenutih u FATF R.23.4) licencirane ili registrovane i propisno regulisane, i predmet nadzora ili praćenja u BPPN/PFT? (FATF R.23.7)

Da li nadzorni organi Kosova imaju adekvatnu strukturu, sredstva, kadar i da li imaju dovoljno tehničkih i drugih resursa da u potpunosti i delotvorno vrše svoje funkcije? (FATF R.30.1)
Da li su nadzorni organi na Kosovu u obavezi da poštuju visoke profesionalne standarde, uključujući standarde u vezi sa poverljivošću, integritetom i da imaju odgovarajuće sposobnosti? (FATF R.30.2)
Da li su nadzorni organi na Kosovu prošli odgovarajuću i relevantnu obuku za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma? (FATF R.30.3)
Da li nadležni organi na Kosovu vode obuhvatnu statistiku o pregledu na licu mesta koji vrše nadzornici u vezi sa ili uključujući BPPN/PFT i svaku sankciju koja se primenjuje? (FATF R.32.2). Navedite sve druge podatke ili materijal za koji smatrate da je relevantan u pogledu delotvornosti i efikasnosti ovog dela sistema BPPN/PFT.

3.10 Nadzorni organi

Da li nadzorni organi imaju odgovarajuća ovlašćenja za praćenje i obezbeđivanje poštovanja od strane finansijskih institucija uslova za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma? (FATF R.29.1)

Da li nadzorni organi imaju ovlašćenja da vrše inspekciju finansijskih institucija, uključujući inspekciju na licu mesta, da bi se obezbedilo poštovanje, i da li inspekcija obuhvata pregled politike, procedura, knjiga i evidencije, i da li podrazumeva ispitivanje uzorka? (FATF R.29.2)

Da li nadzorni organi imaju ovlašćenja da primoraju dostavljanje ili da dobiju pristup celokupnoj evidenciji, dokumentima ili informacijama koje se odnose na praćenje poštovanja?\$\$\$\$ (FATF R.29.3)

Da li je za ovlašćenje nadzornih organa da primoraju dostavljanje ili da dobiju pristup u svrhu nadzora potreban sudski nalog? (FATF R.29.3.1)

Da li nadzorni organi imaju odgovarajuća ovlašćenja za izvršenje i sankcionisanje finansijskih institucija, kao i njihove direktore ili više rukovodstvo u slučaju nepoštovanja ili propisne primene uslova za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma? (FATF R.29.4)

\$\$\$\$ To obuhvata svu dokumentaciju ili informacije u vezi sa računima ili drugim poslovnim odnosima, uključujući svaku analizu koju finansijska institucija izvrši da bi otkrila neobične ili sumnjive transakcije.

3.11 Sankcije

Da li Kosovo ima delotvorne, srazmerne i odvraćajuće krivične, građanske ili upravne sankcije koje su na raspolaganju za sankcionisanje fizičkih ili pravnih lica koja ne ispoštuju uslove Kosova za BPPN/PFT? (FATF R.17.1)

Da li je Kosovo odredilo organ (npr: nadzorni organ ili FOJ) koji je ovlašćen da izriče sankcije? (FATF R.17.2)

Da li su sankcije na raspolaganju u vezi ne samo sa pravnim licima koja su finansijske institucije ili preduzeća već i u vezi sa njihovim direktorima i višim rukovodstvom? (FATF R.17.3)

Da li je skup sankcija koji je na raspolaganju širok i srazmeran ozbiljnosti situacije? Da li sankcije obuhvataju ovlašćenje za izricanje disciplinskih i finansijskih sankcija, kao i ovlašćenje da se povuče, ograniči ili suspenduje licenca finansijske organizacije, kada je to izvodljivo? (FATF R.17.4)

3.12 Usluge prenosa novca ili vrednosti

Da li je Kosovo odredilo jedan ili više nadležnih organa za registraciju i/ili licenciranje fizičkih i pravnih lica koja vrše usluge prenosa novca ili vrednosti (lica koja vrše usluge PNV), za održavanje ažurnog spiska naziva i sedišta licenciranih i/ili registrovanih lica koja vrše usluge PNV, i koji bi bili odgovorni za obezbeđivanje poštovanja uslova za licenciranje i/ili registraciju? (FATF SR.VI.1)

Da li Kosovo poseduje sistem za praćenje lica koja vrše usluge PNV i da bi se obezbedilo da ona poštuju standarde BPPN/PFT? (FATF SR.VI.2)

Da li Kosovo zahteva da svako licencirano ili registrovano lice koje vrši usluge PNV vodi ažurni spisak svojih zastupnika koji se mora staviti na raspolaganje određenom nadležnom organu? (FATF SR.VI.2)

3.13 Savremene tehnike sigurne transakcije

Da li je Kosovo preduzelo mere podsticanja razvoja i upotrebe savremenih i sigurnih tehnika za vršenje finansijskih transakcija, koje su manje podložne pranju novca?

Primeri tehnika ili mera koje mogu biti manje podložne pranju novca obuhvataju:

- *manje oslanjanje na gotovinu;*
- *neizdavanje krupnih novčanica;*
- *sigurni sistemi automatskog prenosa. (FATF R.20.2)*

4. Pravna lica – pristup informacijama o vlasniku koristi i kontroli

Da li je Kosovo preduzelo mere sprečavanja nezakonitog korišćenja pravnih lica u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorizma, obezbeđivanjem da trgovački, korporativni i drugi zakoni predviđaju odgovarajuću transparentnost u vezi sa vlasništvom nad koristi i kontrolom pravnih lica? (FATF R.33.1)

Primeri mehanizama koji se mogu upotrebiti u nastojanju da se obezbedi adekvatna transparentnost mogu obuhvatiti sledeće:

1. Sistem centralne registracije (ili sistem pravovremenog otkrivanja) kada domaći registar evidentira potrebne podatke o vlasništvu i kontroli za sva preduzeća i druga pravna lica registrovana na toj teritoriji. Relevantni podaci mogu biti ili javno raspoloživi ili na raspolaganju samo nadležnim organima. Promene podataka o vlasništvu i kontroli bi morali da se ažuriraju.
2. Obaveza preduzeća koje pruža usluge da pribavi, proveri i vodi evidenciju o vlasništvu nad koristi i kontroli pravnih lica.
3. Oslanjanje na istražna i druga ovlašćenja organa za sprovođenje zakona, regulatornih, nadzornih ili drugih nadležnih organa na teritoriji, da bi se dobio ili imao pristup podacima.

Ovi mehanizmi su, u velikoj meri, dopunski te različite teritorije ih mogu smatrati veoma poželjnim i korisnim kao kombinaciju.

U onoj meri u kojoj se različite teritorije oslanjaju na istražna ovlašćenja svojih nadležnih organa, ti organi bi trebalo da imaju dovoljna jaka ovlašćenja za prinudu u svrhu pribavljanja relevantnih podataka.

Koji god mehanizam da se koristi, bitno je da: (a) nadležni organi budu u stanju da blagovremeno pribave ili imaju pristup podacima o vlasništvu nad koristi i kontroli, (b) podaci budu adekvatni, precizni i blagovremeni i (c) nadležni organi budu u stanju da dele takve podatke sa drugim nadležnim organima u zemlji i inostranstvu.

Da li su nadležni organi u stanju da blagovremeno pribave ili imaju pristup adekvatnim, preciznim i ažurnim podacima o vlasništvu nad koristi i kontroli pravnih lica? (FATF R.33.2)

5. Neprofitne organizacije

Da li je Kosovo preispitalo adekvatnost domaćih zakona i uredbi koje se odnose na neprofitne organizacije, i da li je ispitalo aktivnosti, veličinu i druge relevantne osobine svog neprofitnog sektora u svrhu identifikovanja osobina i vrsti neprofitnih organizacija (NPO) koje su pod rizikom od zloupotrebe u svrhu finansiranja terorizma ili pranja novca zbog karaktera njihovih delatnosti ili karakteristika? (FATF SR.VIII.1)

Da li je Kosovo preduzelo mere uspostavljanja kontakta sa sektorom NPO u cilju zaštite sektora od zloupotrebe u svrhu finansiranja terorizma/pranja novca? (FATF SR.VIII.2)

Da li su preduzeti koraci za promovisanje delotvornog nadzora ili praćenja onih NPO koje čine: (i) veliki deo finansijskih izvora pod kontrolom sektora, i (ii) veliki deo međunarodnih aktivnosti sektora? (FATF SR.VIII.3)

Da li su NPO u obavezi da vode evidenciju o: (1) svrsi i ciljevima njihovih delatnosti; i (2) identitetu lica koja poseduju, kontrolišu ili usmeravaju njihove delatnosti, uključujući više službenike, članove odbora i poverenike? (FATF SR.VIII.3.1)

Da li postoje odgovarajuće mere za sankcionisanje povreda mera za nadzor ili pravila NPO ili lica koja postupaju u ime NPO? (FATF SR.VIII.3.2)

Da li su NPO licencirane ili registrovane pred nadležnim organima? (FATF SR.VIII.3.3)

Da li su NPO u obavezi da, u periodu od bar pet godina, održavaju i odgovarajućim organima stave na raspolaganje evidenciju domaćih i međunarodnih transakcija koju su dovoljno detaljne da bi se proverilo da su sredstva potrošena na način koji je u skladu sa svrhom i ciljevima organizacije? (FATF SR.VIII.3.4)

Da li je Kosovo primenilo mere obezbeđenja da bi moglo da delotvorno istražuje i prikuplja informacije o NPO? (FATF SR.VIII.4)

Da li je Kosovo uvelo delotvoran sistem domaće saradnje, koordinacije i razmene informacija u meri koja je moguća između svih nivoa odgovarajućih organa ili organizacija a koje imaju relevantne informacije o NOP koje su pod rizikom od zloupotrebe u svrhu finansiranja terorizma/pranja novca? (FATF SR.VIII.4.1)

Da li je moguće dobiti pun pristup podacima o upravljanju i rukovođenju određenom NPO (uključujući finansijske i programske podatke) u toku istrage? (FATF SR.VIII.4.2)

Da li Kosovo ima istražnu stručnost i sposobnost da ispituje one NPO za koje se sumnja da se ili eksplloatišu ili aktivno podržavaju terorističku aktivnost ili terorističku organizaciju? Da li postoje mehanizmi koji bi omogućili brze istražne ili preventivne radnje protiv takvih NPO? (FATF SR.VIII.4.3)

Da li postoje odgovarajuća lica i postupci za odgovor na međunarodni zahtev za informacijama u vezi sa određenim NPO za koje se sumnja da finansiraju terorizam ili da pružaju drugu vrstu podrške teroristima? (FATF SR.VIII.5)

6. Međunarodna saradnja

6.1 Saradnja i koordinacija

Da li kreatori politike, FOJ, organi za sprovođenje zakona i nadzorni organi i drugi nadležni organi poseduju delotvorne mehanizme koji im omogućavaju da saradjuju, i kada je to izvodljivo, da u zemlji koordinišu međusobni razvoj i realizaciju politike i aktivnosti za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma? (FATF R.31.1)

Da li postoje mehanizmi za konsultacije između nadležnih organa, finansijskog sektora i drugih sektora koji su predmet zakona, uredbi, smernica ili drugih mera za BPPN/PFT? (FATF R.31.2)

6.2 Uzajamna pravna pomoć

Da li je Kosovo u stanju da obezbedi najviši mogući nivo uzajamne pravne pomoći u istragama, krivičnom gonjenju i srodnim postupcima BPPN/PFT *****? (FATF R.36.1)
Da li je Kosovo u stanju da obezbedi takvu pomoć blagovremeno, konstruktivno i delotvorno? (FATF R.36.1.1)
Da li postoje ograničenja za pružanje uzajamne pravne pomoći? (FATF R.36.2)
Da li Kosovo ima jasne i efikasne procese za izvršenje zahteva za uzajamnom pravnom pomoći blagovremeno i bez nepotrebnog odlaganja? (FATF R.36.3)
Da li se zahtev za pravnom pomoći može odbiti samo zbog osnova da se smatra da prestup obuhvata i fiskalne stvari? (FATF R.36.4)
Da li se zahtev za pravnom pomoći može odbiti po osnovu zakona koji nameću uslove poverljivosti finansijskih institucija ili ONPZ, izuzev kada je relevantni podatak dobijen pod okolnostima u kojima se primenjuje pravna profesionalna privilegija ili pravna profesionalna poverljivost? (FATF R.36.5)
Da li se nadležni organi mogu koristiti za odgovor na zahtev za uzajamnom pravnom pomoći? (FATF R.36.6)

***** Uzajamna pravna pomoć bi trebalo da obuhvata sledeće vrste pomoći: (a) dostavljanje, traženje i oduzimanje podataka, dokumenata ili dokaza (uključujući finansijske izveštaje) od finansijskih institucija, ili drugih fizičkih ili pravnih lica; (b) uzimanje dokaza ili izjava od lica; (c) dostavljanje originala ili kopija relevantnih dokumenata i evidencije, kao i svakog drugog podatka ili dokaznog predmeta; (d) uručivanje sudskih dokumenata; (e) omogućavanje dobrovoljnog pojavljivanja lica u svrhu davanja informacija ili svedočenja u zemlji koja podnosi zahtev i (f) identifikacija, zamrzavanje, oduzimanje ili zaplena imovine koja je oprana ili koja je trebalo da se opere, zarade od pranja novca i imovine korišćenje za ili namenjene za finansiranje terorizma, kao i sredstava takvih prestupa i imovine u odgovarajućoj vrednosti.

Da li je Kosovo, da bi izbeglo sukob nadležnosti, razmotrilo osmišljavanje i primenjivanje mehanizama za utvrđivanje najboljeg mesta za krivično gonjenje okrivljenih u interesu pravde u slučajevima koji su predmet krivičnog postupka u više od jedne nadležnosti? (FATF R.36.7)
Da li ovlašćenja nadležnih organa predviđena pod R. 28 postoje za upotrebu kada postoji neposredan zahtev od inostranog sudskog organa ili organa za sprovođenje zakona koji se upućuje domaćim pandanima? (FATF R.36.8)

6.3 Uzajamna pravna pomoć kod zaplene i zamrzavanja imovine

Da li postoje odgovarajući zakoni i postupci kojima se obezbeđuje delotvoran i blagovremeni odgovor na zahteve za uzajamnom pravnom pomoći stranih zemalja u vezi sa identifikacijom, zamrzavanjem, oduzimanjem ili zaplenom:

- (a) oprane imovine od,
- (b) zarade od,
- (c) sredstava korišćenih u, ili
- (d) sredstava namenjenih za korišćenje u izvršenju prestupa kao što su pranje novca, finansiranje terorizma ili drugi osnovni prekršaji? (FATF R.38.1)

Da li gore navedeni uslovi postoje i kod zahteva koji se odnose na imovinu u odgovarajućoj vrednosti? (FATF R.38.2)

Da li je Kosovo imalo dogovore za koordinisanje mera oduzimanja i zaplene imovine sa drugim zemljama? (FATF R.38.3)

Da li je Kosovo razmotrilo mogućnost uspostavljanja fonda za oduzetu imovinu u koji bi se celokupna ili deo zaplenjene imovine uložio i koristio za sprovodenje zakona, zdravstvo, obrazovanje i za drugu odgovarajuću svrhu? (FATF R.38.4)

Da li je Kosovo razmotrilo mogućnost dozvoljavanja podele zaplenjene imovine kada je zaplena neposredno ili posredno rezultat koordinisanih akcija organa za sprovodenje zakona? (FATF R.38.5)

Da li se strani nekrivični nalozi za zaplenu priznaju i izvršavaju? (FATF R.38.6)

6.4 Ostali oblici međunarodne saradnje

Da li su nadležni organi na Kosovu u stanju da obezbede najširi vid međunarodne saradnje sa svojim stranim pandanima? (FATF R.40.1)

Da li je Kosovo u stanju da obezbedi takvu pomoć brzo, konstruktivno i delotvorno? (FATF R.40.1.1)

Da li Kosovo ima jasne i delotvorne prolaze, mehanizme ili kanale koji bi olakšali i omogućili brzu i konstruktivnu razmenu informacija neposredno između pandana? (FATF R.40.2)

Da li je takva razmena informacija moguća:

- (a) i spontano i na zahtev, i
- (b) u odnosu i na pranje novca i na osnovne prestupe? (FATF R.40.3)

Da li su svi nadležni organi na Kosovu ovlašćeni da vrše ispitivanja u ime stranih pandana? (FATF R.40.4)

Da li je FOJ ovlašćena da vrši sledeće vrste ispitivanja u ime stranih pandana:

- (a) Pretraživanje sopstvene baze podataka, uključujući u vezi sa informacijama koje se odnose na prijave o sumnjivim transakcijama;
- (b) Pretraživanje drugih baza podataka u koje može imati neposredan ili posredan pristup, uključujući baze podataka organa za sprovođenje zakona, javne baze podataka, upravne baze podataka i trgovačke baze? (FATF R.40.4.1)

Da li su organi za sprovođenje zakona ovlašćeni da sprovode istrage u ime stranih pandana? Da li su drugi nadležni organi ovlašćeni da sprovode istrage u ime stranih pandana, kada je to dozvoljeno domaćim zakonom? (FATF R.40.5)

Da li se zahtev za saradnjom može odbiti samo zbog osnova da se smatra da prestup obuhvata i fiskalne stvari? (FATF R.40.7)

Da li se zahtev za saradnjom može odbiti po osnovu zakona koji nameću uslove poverljivosti finansijskih institucija ili ONPZ, izuzev kada je relevantni podatak dobijen pod okolnostima u kojima se primenjuje pravna profesionalna privilegija ili pravna profesionalna poverljivost? (FATF R.40.8)
Da li je Kosovo uspostavilo kontrolu i mere zaštite da bi se obezbedilo da se informacije primljene od nadležnih organa koriste samo na način na koji je to dozvoljeno? (FATF R.40.9)
Da li postoje mehanizmi koji bi dozvolili brzu i konstruktivnu razmenu informacija sa nepandanima? Da li se to dešava neposredno ili posredno? ⁵⁷ (FATF R.40.10)
Da li organ koji podnosi zahtev u sklopu prakse otkriva organu od kojeg se traži svrhu zahteva i u čije ime se zahtev podnosi? (FATF R.40.10.1)
Da li FOJ može dobiti relevantne informacije od drugih nadležnih organa ili drugih lica a koje je zatražila strana pandanska FOJ? (FATF R.40.11)
Da li ste preduzeli neophodne mere da biste utvrdili, u odgovoru na zahtev poslat od druge strane, da li fizičko ili pravno lice koje je predmet krivične istrage u drži ili kontroliše jedan ili više računa, kakvog god karaktera, u nekoj banci koja se nalazi na vašoj teritoriji? <u>Navedite relevantne zakonske odredbe ili opštite proces/postupak.</u> (CETS 198 član 17.1)
Da li izvršavate takve zahteve u zavisnosti od istih uslova koje primenjujete u pogledu zahteva za pretragom i oduzimanjem imovine? <u>Navedite relevantne zakonske odredbe ili opštite proces/postupak.</u> (CETS 198 član 17.4)
Da li ste ovim članom obuhvatili i nebanskarske finansijske institucije? Ako jeste, objasnite na koje se finansijske institucije ove odredbe odnose. <u>Navedite relevantne zakonske odredbe ili opštite proces/postupak.</u> (CETS 198 član 17.6)

Koje ste zakonodavne mere preduzeli da biste obezbedili na zahtev druge strane detalje o određenom bankovnom računu i bankarskim poslovima koje ste obavljali u određenom periodu preko jednog ili više računa navedenih u zahtevu, uključujući detalje nekog računa pošiljaoca ili primaoca? <u>Navedite relevantne zakonske odredbe ili opštite proces/postupak.</u> (CETS 198 član 18.1)
Da li ste ovim članom obuhvatili i nebanskarske finansijske institucije? Ako jeste, objasnite na koje se finansijske institucije ove odredbe odnose. (CETS 198 član 18.5)
Da li imate ovlašćenja da na zahtev druge strane pratite, u određenom periodu, bankarske poslove koji se vrše preko jednog ili više računa navedenih u zahtevu i da rezultate toga prosledite strani koja podnosi zahtev? (CETS 198 član 19.1)
Da li ste ovim članom obuhvatili i nebanskarske finansijske institucije? Ako jeste, objasnite na koje se finansijske institucije ove odredbe odnose. (CETS 198 član 19.5)
Da li se saradnja može odbiti po osnovu da se zahtev odnosi na fiskalni prestup, gde se prestup odnosi i na finansiranje terorizma? Ako može, navedite razloge. (CETS 198 član 28.1d)
Da li se saradnja može odbiti po osnovu da se zahtev odnosi na politički prestup, gde se prestup odnosi i na finansiranje terorizma? Ako može, navedite razloge. (CETS 198 član 28.1e)
Da li je saradnja ipak odobrena i kada je lice pod istragom ili koje je predmet naloga za zaplenu imovine kojeg izdaju organi strane koja podnosi zahtev pomenuto u zahtevu i kao izvršilac osnovnog krivičnog dela i pranja novca? Ako se saradnja ne dozvoljava u takvoj situaciji, objasnite. (CETS 198 član 28.8c)
Koje su to zakonske odredbe koje vašim sudskim organima, uključujući javne tužioce, u slučaju hitnosti dozvoljavaju slanje zahteva i obaveštenja pod ovim poglavljem neposredno

takvim organima druge strane? Da li je takođe, moguće poslati u isto vreme primerak zahteva ili obaveštenja centralnom organu tražene strane preko vašeg centralnog organa? (CETS 198 član 34.2)

Da li su organi strane koja podnosi zahtev u mogućnosti da kontaktiraju vaše domaće organe neposredno pre formalnog zahteva, da bi obezbedili da se isti može efikasno rešiti po prijemu i da sadrži dovoljno informacija i potkrepljujuću dokumentaciju da bi se zadovoljili vaši zakonski uslovi? (CETS 198 član 34.6)

Da li vaša FOJ može da sarađuje sa svim vrstama FOJ, bez obzira na to da li su one upravne, zadužene za sprovođenje zakona ili sudske? Koje mere postoje da bi se obezbedilo da vaša FOJ može da sarađuje sa drugim FOJ bez obzira na to koji je njihov unutrašnji status? (CETS 198 član 46.3)

Da li se zahtevi pod ovim članom podnose zajedno sa kratkim opisom relevantnih činjenica sa kojima je vaša FOJ upoznata? (CETS 198 član 46.4)

Da li vaša FOJ u zahtevu navodi kako će se tražene informacije upotrebiti? (CETS 198 član 46)

Kada se zahtev podnosi u skladu sa ovim članom, da li vaša FOJ dostavlja sve relevantne informacije, uključujući raspoložive finansijske podatke i tražene podatke za sprovođenje zakona, tražene u zahtevu, bez potrebe za formalnim pismom ili zahtevom pod važećim konvencijama ili sporazumima između strana? Opišite proces i postupak koji postoji za ispunjenje tih obaveza blagovremeno i sveobuhvatno. (CETS 198 član 46.5)

Da li vaša FOJ odbija da otkrije informacije? Po kom osnovu, a koji je predviđen ovim članom bi vaša FOJ odbila ili odbija da otkrije informacije? (CETS 198 član 46.6)

Da li je odbijanje informacija na odgovarajući način objašnjeno FOJ koja traži informacije? (CETS 198 član 46)

	Da li vaši zakoni ili druge mere jasno određuju ograničenje za korišćenje informacija i dokumenata koje dobije vaša FOJ tako da se isti ne podele tuđinu ili upotrebe u drugu svrhu pored analize, bez prethodne saglasnosti FOJ koja daje informacije? (CETS 198 član 46.7)
	Kada se prenose informacije ili dokumenta u skladu sa ovim članom, da li vaša FOJ nameće ograničenja i uslove o korišćenju informacija FOJ koja je primalac u svrhu osim one predviđene u stavu 7? (CETS 198 član 46.8)
	Kako se član 46 (9) primenjuje u vašim zakonima ili postupcima? Objasnite osnov po kojem bi FOJ koja prenosi informacije odbila da dozvoli da se prenesene informacije koriste za krivičnu istragu ili krivični postupak? (CETS 198 član 46.9)
	Koje neophodne mere, uključujući mere bezbednosti, vaša FOJ preduzima da bi obezbedila da informacije podnesene pod ovim članom nisu raspoložive drugim organima, agencijama ili odeljenjima? (CETS 198 član 46.10)
	Kako se član 46 (11) primenjuje u vašim zakonima ili praksi u pogledu poverljivosti i zaštite ličnih podataka? (CETS 198 član 46.11)
	Da li vaša FOJ ispituje upotrebu prenesenih informacija i da li prima povratne informacije o prenesenim informacijama ili kada ste vi FOJ primalac, da li šaljete povratne informacije? (CETS 198 član 46.12)
	Da li postoje zakonske ili druge mere kojima se dozvoljava hitno delanje FOJ na zahtev strane FOJ, radi suspendovanja ili uskraćivanja saglasnosti za transakciju u trajanju i u zavisnosti od istih uslova koji postoje u domaćem zakonu u pogledu odlaganja transakcije? (CETS 198 član 47)

Aneksi

Aneks 1: Spisak kategorija označenih kao prestupi prema FATF-u

Kategorije označene kao prestupi prema FATF-u	Članovi u krivičnom zakoniku
Učešće u organizovanoj kriminalnoj grupi i reketiranje	
Terorizam i finansiranje terorizma	
Trgovina ljudskim bićima i krijumčarenje migranata	
Seksualno iskorišćavanje i seksualno iskorišćavanje dece	
Nedozvoljena trgovina opojnim drogama i psihotropnim supstancama	
Nedozvoljena trgovina oružjem	
Nedozvoljena trgovina ukradenom i drugom robom	
Korupcija i podmićivanje	
Prevara	
Krivotvorene novca	
Krivotvorene i piraterija proizvoda	
Ekološki zločini	
Ubistvo, teška telesna potreba	
Kidnapovanje, nezakonito zadržavanje i uzimanje talaca	
Razbojništvo ili krađa	
Krijumčarenje	
Iznuda	
Krivotvorene	
Piraterija	
Insajderska trgovina i manipulisanje tržištem	

Aneks 2: Spisak kategorija označenih kao prestupi prema CETS 198

Kategorije označene kao prestupi prema Dodatku CETS 198	Prestupi u domaćim zakonima
a. Učešće u organizovanoj kriminalnoj grupi i reketiranje;	
b. Terorizam, uključujući i finansiranje terorizma;	
c. Trgovina ljudskim bićima i krijumčarenje migranata;	
d. Seksualno iskorišćavanje i seksualno iskorišćavanje dece;	
e. Nedozvoljena trgovina opojnim drogama i psihotropnim supstancama;	
f. Nedozvoljena trgovina oružjem;	
g. Nedozvoljena trgovina ukradenom i drugom robom;	
h. Korupcija i podmićivanje;	
i. Prevara;	
j. Krivotvorenje novca;	
k. Krivotvorenje i piraterija proizvoda;	
l. Ekološki zločin;	
m. Ubistvo, teška telesna potreba;	
n. Kidnapovanje, nezakonito zadržavanje i uzimanje talaca;	
o. Razbojništvo ili krađa;	
p. Krijumčarenje;	
q. Iznuda;	
r. Krivotvorenje;	
s. Piraterija; i	
t. Insajderska trgovina i manipulisanje tržištem	

Aneks 3: Skracenice

Skracenice	Opis
3DPN PPN/SFT	Treca Direktiva Pranja Novca 2005/60/EC Protiv Pranja Novca/Suprotstavljanju (ili borbu) finansiranja terorizma
NPI	Nosilac/pregovaran instrument
KDD	Korisnicki due diligence
STSE	Serie Traktata Saveta Evrope
DNFBP	Dezignirana ne finansijski posao ili profesija
SEI	Serie Evropskih Instrumenata
FATF	Financial Action Task Force
FOJ	Finansijска Obavestajna Jedinica
FT	Finansiranje terorizma
UE	Uzajamna evaluacija
PN	Pranje Novca
UPP	Uzajamna Pravna Pomoc
TNV	Transfer Novca ili vrednosti
NPO	Neprofitna Organizacija
PPPK	Projekat Protiv Privrednog Kriminala
PEL	Politicki eksposirana lica
RSB UN	Rezolucija Saveta Bezbednosti Ujedinjenih Nacija
SP	FATF Specijalne Preporuke
SRO	Samo regulatorne organizacije
IST	Izvestaj Sumnjive Transkacije